

گزارش

مهرآه خوارزمی

گروه سیاسی

هم ناشسی از ویژگی های شخصی معاون اجرایی رئیس جمهور در دولت چهاردهم، یعنی شخص جعفر قائم پناه است.

طرح های رئیس جمهوری و مأموریت های معاون اجرایی

در دولت چهاردهم، تعداد جلسات، سفرها و پیگیری های معاون اجرایی رئیس جمهور به طور آشکاری بیش از گذشته شده است. دلیل این اتفاق، مأموریت ها و راهبردهایی است که شخص رئیس جمهوری تعیین کرده است. این مأموریت ها یا راهبردها متنوع و متکثر است. اول از همه، مصوبات سفرهای استانی است. پیش از هر سفر جلساتی با حضور مقامات استان ها و دولت در نهاد ریاست جمهوری تشکیل می شود تا طرح های مورد نیاز استان بررسی و در همان استان تصمیمات لازم درباره آنها اتخاذ شود. مسئولیت پیگیری این امور با معاون اجرایی مسعود پزشکیان است. اما قاصه مصوبات سفرهای استانی به همین جا ختم نمی شود. پس از انجام هر سفر، مرحله دیگری از آنچه مربوط به مصوبات است، آغاز می شود و این مرحله «پیگیری اجرای مصوبات سفرهای استانی» نام دارد. در یک سال گذشته، جلسات متعددی با عنوان «پیگیری سفرهای استانی رئیس جمهوری» در نهاد ریاست جمهوری و در ساختمان کوثر که محل دفتر معاون اجرایی رئیس جمهور است، برگزار شده است. به عنوان مثال ۳۰ تیرماه امسال، در نهاد ریاست جمهوری و با حضور محمدجعفر قائم پناه و مسئولان استان، نشست «بررسی روند اجرای مصوبات سفر رئیس جمهوری به سیستان و بلوچستان» برگزار شد. اما فقط به برگزاری جلسه اکتفا نشد. حدود یک ماه بعد، یعنی در ۶ شهریورماه، معاون اجرایی رئیس جمهوری پس از پایان جلسه

معاون اجرایی رئیس جمهوری در دولت های مختلف معانی و جایگاه متفاوتی دارد. این تفاوت به چند دلیل بستگی دارد: نوع نگاه رئیس جمهوری به معاونت اجرایی، نوع نگاه رئیس جمهوری به ساختار دولت، تناسب توان اجرایی دولت با مأموریت هایی که رئیس جمهوری تعریف کرده است، و در نهایت موازنه دیگر نهاده ها و وزارتخانه با یکدیگر درون دولت. به دیگر سخن، درست است که جایگاه معاونت اجرایی رئیس جمهوری، اساساً تعریف شده است تا هدایت کننده، پیش برنده و در نهایت مجری طرح های خاصی باشد که رئیس جمهوری به دنبال آن است اما برحسب اینکه در هر دولتی، رئیس جمهوری چنین مأموریت هایی را تعریف کرده باشد یا نکرده باشد، یا اینکه موازنه دیگر اعضا و وزرا به گونه ای باشد که نیازی به تقویت جایگاه معاونت اجرایی رئیس جمهوری نباشد، در دولت ها نیز متفاوت است. با توجه به این ویژگی هاست که می توان از «جایگاه متفاوت معاون اجرایی رئیس جمهوری در دولت چهاردهم» سخن گفت. به این معنی که در دولت مسعود پزشکیان معاونت اجرایی مأموریت ها، حضورها و تأثیرهای بیشتری نسبت به بسیاری از معاونت های اجرایی در دولت های گذشته دارد. بخشی از این مدخلیت بیشتر معاونت اجرایی، ناشی از طرح هایی است که خود رئیس جمهوری پزشکیان مبدع و پیش برنده آن است. بخشی

شواهد نشان می دهد که دوستی و آشنایی رئیس جمهوری و معاون اجرایی اش به سال های دور بازمی گردد. به نظر می رسد همین آشنایی و نزدیکی باعث شده است که رئیس جمهوری برخی از مهم ترین راهبردی ترین مأموریت ها را به قائم پناه بسپارد

متناسب سازی حقوق و عملکرد کارکنان دولت

معاونت اجرایی ریاست جمهوری نقش کلیدی در فرآیند متناسب سازی حقوق و عملکرد کارکنان دولت ایفا کرد. این معاونت در کنار معاونت اداری و استخدامی ریاست جمهوری و همکاری سازمان های دولتی و هیأت های تخصصی، مسئولیت هماهنگی، پیگیری و اجرای سیاست های مربوط به اصلاح نظام پرداخت کارکنان را بر عهده گرفت. چنانکه اولین جلسه کارگروه نظام پرداخت مبتنی بر عملکرد به ریاست محمدجعفر قائم پناه معاون اجرایی رئیس جمهوری و با حضور علاء الدین رفیع زاده رئیس سازمان اداری و استخدامی، سید حمید پورمحمدی رئیس محاسبات، سید رحمت الله کریمی خزانه دار کل کشور و غلامرضا تاجگردون رئیس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی در محل نهاد ریاست جمهوری برگزار شد. از جمله وظایف اصلی این کارگروه تدوین دستورالعمل ها، نظارت بر اجرای قانون بودجه و دستورالعمل های مصوب در زمینه افزایش حقوق و دستمزد است؛ دستورالعمل هایی که هدف شان اعمال ضریب های افزایش حقوق، اصلاح مزایا و حق ها و تضمین همسان سازی حقوق بازنشستگان با شاغلان است تا همچنان که عدالت، انگیزه کاری و رفاه کارکنان دولت حفظ می شود، بهره وری دستگاه های اجرایی هم افزایش پیدا کند.

نگاهی به کار و کارنامه یکساله معاونت اجرایی رئیس جمهوری

جایی برای پایش و پیگیری

هیأت دولت، راهی سیستان و بلوچستان شد. قائم پناه در این سفر از پروژه های عمرانی استانی و ملی بازدید کرد و ۹۱۹ واحد مسکن در طرح نهضت ملی مسکن نیز در این سفر افتتاح شد. غیر از سفرهای استانی که قائم پناه به عنوان معاون اجرایی رئیس جمهور پیگیری می کند، طرح های دیگری هم هست که به نظر می رسد مأموریت پیگیری آنها به طور ویژه برعهده قائم پناه است. از جمله این طرح ها، می توان به طرح های «محله محوری»، «طرح های محیط زیستی که مقابله با انواع آلودگی های زیستی را دنبال می کند» و در نهایت «رفع ناترازی برق با تولید برق از طریق انرژی خورشیدی» اشاره کرد که قائم پناه به صورت جدی در آنها حضور دارد و تلاش خود را صرف پیاده سازی و اجرای ایده های رئیس جمهوری در این باره می کند.

مسأله محیط زیست

سال گذشته دولت اولین گام ها را برای صیانت از محیط زیست از طریق توقف مازوت سوزی در نیروگاه ها برداشت. مطابق گزارش های رسمی و غیررسمی، ایده اصلی این رویکرد از سوی رئیس جمهوری بوده است و هنگامی که در جلسات، برخی بر ادامه مازوت سوزی تأکید داشتند، این محمدجعفر قائم پناه به عنوان معاون اجرایی و نماینده رئیس جمهور بود که جلوی مازوت سوزی را گرفت. البته در نهایت به دلیل خالی بودن مخازن برای تأمین سوخت جایگزین نیروگاه ها، دولت ناچار شد برای تأمین برق نیروگاه ها، اجازه دهد به طور محدود از مازوت به عنوان سوخت استفاده کنند. اما بابت همین مسأله هم معاون اجرایی رئیس جمهور از مردم عذرخواهی کرد. قائم پناه ۱۶ آبان ماه سال

گذشته در توضیحاتی به مردم گفت: «امروز پس از بررسی ها و بعد از دستور آقای پزشکیان به دلیل آلودگی خاص در مناطق اراک، کرج و اصفهان ناشی از مازوت سوزی (حدود ۱۶ میلیون تن مازوت سوزی) که باعث آلودگی هوا و بیماری می شود، مازوت سوزی متوقف خواهد شد.» وی ادامه داد: «با وجود کمبود برق، انرژی گاز، برای اینکه به بخش هایی از جامعه آسیب وارد نشود، ناچاریم سوخت مازوت را در این نیروگاه ها متوقف کنیم. در دولت مقرر شده وزارت نیرو ساعت هایی را در طول سال تنظیم و مدتی که نیاز است، خاموشی اعلام کند. از همه مردم به خاطر این مسأله عذرخواهی می کنم، واقعاً چاره ای نداریم. ما راضی نیستیم این سم در شهرهایی مثل اصفهان، کرج، اراک و شهرهای دیگر تولید شود و ترجیح دادیم خاموشی مختصری به طور منظم و با اطلاع قبلی در طول شبانه روز اتفاق بیفتد. امید داریم با برنامه ریزی های دولت وفاق ملی، سال دیگر تولید برق و گاز اصلاح شود.» در بیان اهمیت ویژه ای که دولت به مسأله محیط زیست می دهد، همین بس که نشست های «کارگروه ملی مدیریت پسماند» یا «کارگروه ملی آلودگی هوا» با حضور و ریاست معاون اجرایی رئیس جمهور برگزار می شود؛ همچنان که در تلاش برای ارتقای وضعیت شاخص های محیط زیستی در شهرهای کشور، معاون اجرایی رئیس جمهور ارتقای وضعیت سامانه های حمل و نقل عمومی از جمله تجهیز این سامانه ها به اتوبوس های نو و دارای کمترین میزان آلودگی را در دستور کار قرار داده است.

مسأله گزینش

یکی از مأموریت های ویژه ای که محمدجعفر قائم پناه در مقام

رد شدند، بازگشتند. مهم ترین دغدغه دولت چهاردهم برای احیای شعارهای انقلاب اسلامی، کمک به محرومان است.»

رفقای قدیمی

احتمالاً افکار عمومی محمدجعفر قائم پناه را بیشتر نه به خاطر مأموریت های اجرایی و خطیر رئیس جمهوری و دولت، بلکه به خاطر ویدیوی معروفی به یاد پیورد که رئیس جمهوری او را مخاطب قرار داد. داستان یا ماجرای آن ویدیو از این قرار بود که در سفر استانی رئیس جمهوری به استان زنجان، برخی از حاضران نسبت به تحقق وعده های دولت ابراز تردید کردند. قائم پناه خواست در مقام دفاع از دولت و رئیس جمهوری برخی از ویژگی های فردی مسعود پزشکیان را مطرح کند که در میانه این صحبت، رئیس جمهوری با این جمله که «جعفر ول کن!» خواست که توصیف یا تعریف از او را متوقف کند. این اظهارنظر رئیس جمهوری به معنای تخطئه قائم پناه نبود، بلکه به منزله میزان آشنایی، نزدیکی و رفاقت پزشکیان و قائم پناه بود که حالا معاون اجرایی اوست. شواهد نشان می دهد که دوستی و آشنایی رئیس جمهوری و معاون اجرایی اش به سال های دور باز می گردد. به نظر می رسد همین آشنایی و نزدیکی باعث شده است که رئیس جمهوری برخی از مهم ترین و راهبردی ترین مأموریت ها را به قائم پناه بسپارد و اساساً به دلیل همین اعتماد بوده است که قائم پناه را به همسر ریاست جمهوری منصوب کرده است.

مأموریت های چندگانه

اما همین «محمدجعفر» نشان داده است که پیش برنده مهم ترین پروژه های رئیس جمهوری است و

پیگیری و پایش روند اجرای مصوبات سفرهای استانی

پیگیری روند اجرای مصوبه ها و تصمیم های گرفته شده در سفرهای استانی رئیس جمهوری بر عهده معاونت اجرایی ریاست جمهوری است. هدف اصلی این پیگیری با تضمین اجرای کامل و مؤثر مصوبات و تحقق وعده های داده شده به مردم در استان هاست.

بر همین اساس، نشست های پیگیری مصوبات سفرهای استانی برای بررسی و نظارت بر اجرای مصوبات با حضور مقامات عالی رتبه از جمله جعفر حق پناه معاون اجرایی رئیس جمهوری، استانداران استان های مربوطه و مدیران سازمان ها و نهادهای مرتبط برگزار می شود. در این نشست ها گزارش های پیشرفت واقعی و شفاف انجام مصوبات ارائه می شود تا روند پیشرفت طرح ها و پروژه های مصوب رصد شده، موانع احتمالی برطرف شود و تأمین منابع مالی مورد نیاز پروژه ها از محل اعتبارات ملی و استانی انجام گیرد. علاوه بر برگزاری این نشست ها چنان که در جلسه ۳۱ تیر پیگیری و پایش مصوبات سفر استانی به سیستان و بلوچستان از سوی معاون اجرایی رئیس جمهوری اعلام شد سامانه برخط «مه پیم» سامانه ای است که برای بررسی و رصد برخط مصوبات سفرهای استانی توسط معاونت هماهنگی و پیگیری معاونت اجرایی طراحی شده است.

می توان از «جایگاه متفاوت معاون اجرایی رئیس جمهوری در دولت چهاردهم» سخن گفت. به این معنی که در دولت مسعود پزشکیان معاونت اجرایی تأثیرهای بیشتری نسبت به بسیاری از معاونت های اجرایی در دولت های گذشته دارد. بخشی از این مدخلیت بیشتر معاونت اجرایی، ناشی از طرح هایی است که خود رئیس جمهوری پزشکیان مبدع و پیش برنده آن است

بررسی پیشرفت پروژه های کلان در بازدیدهای میدانی

بازدیدهای میدانی معاونت اجرایی رئیس جمهور در سفر به استان های مختلف یکی از اقداماتی است که با هدف پیگیری و پایش مصوبات سفرهای استانی و نیز بررسی پیشرفت پروژه های کلان دولت انجام می شود. هدف اصلی معاونت اجرایی از این بازدیدهای میدانی رصد دقیق وضعیت پروژه های زیرساختی، عمرانی، اقتصادی و خدماتی و شناسایی موانع و مشکلات اجرایی برای تسریع در پیشرفت آنهاست.

همچنین این بازدیدها موجب افزایش شفافیت، بهبود نظارت و افزایش انگیزه برای تحقق کامل مصوبات دولت شده است و معاونت اجرایی با تمرکز بر پیگیری میدانی، مدیریت منابع مالی و هماهنگی دستگاه های اجرایی، نقش کلیدی در پیشبرد توسعه پایدار و ایجاد رونق اقتصادی ایفا می کند. در یک سال اخیر، محمدجعفر قائم پناه معاون اجرایی رئیس جمهور برای بازدید میدانی ۹ استان از جمله استان های سیستان و بلوچستان، خوزستان، بوشهر، خراسان شمالی، کرمانشاه، ایلام، قم و همچنین شهرستان های استان های تهران و زنجان سفر کرده است.

بازدید از پروژه های کریدور شمال-جنوب، مجتمع فولاد مکران، پتروشیمی مکران و پروژه های مسکن و آموزشی در سیستان و بلوچستان، پروژه های عمرانی نظیر کنارگذر آزادراه شمالی کرج و قطار شهری کرج در البرز و بررسی پیشرفت پروژه های کلان کرمانشاه از جمله بازدیدهایی بوده که انجام شده است.

تغییر جهت گزینش به سمت شایسته گزینی

یک سال پیش در ۳۰ مرداد ۱۴۰۳ مسعود پزشکیان رئیس جمهوری با صدور حکمی مسئولیت اداره امور گزینش کشور را به محمدجعفر قائم پناه معاون اجرایی اش تفویض کرد. مأموریت قائم پناه بر اساس این حکم اجرای ماده (۶) قانون گزینش معلمان و کارکنان آموزش و پرورش مصوب ۱۴ شهریور ۱۳۷۴ و قانون تسری آن به سایر وزارتخانه ها، سازمان ها، مؤسسات و شرکت های دولتی مصوب ۹ اردیبهشت ۱۳۷۵ مجلس شورای اسلامی بود. با این حال رویکرد او در این مسئولیت مقید ساختن عملکرد هیأت های گزینش به قانون و جلوگیری از گزینش بر اساس اعمال سلیقه های شخصی بود. چه اینکه این اعتقاد مشترک میان رئیس جمهوری و معاون اجرایی اش وجود داشت که باید با شایسته گزینی از سرمایه نیروی انسانی متخصص کشور صیانت کرد. در عمل هم با بازنگری در ضوابط و معیارهای گزینش، افزودن ویژگی های ممتاز اخلاقی به معیارهای بررسی داوطلبان و بررسی بیش از ۱۰ هزار پرونده شکایت استخدامی؛ بیش از ۸ هزار نفر از افرادی که در مرحله گزینش رد شده بودند به جایگاه خدمت بازگشتند.